

**Інститут сталого розвитку
ім. В. Чорновола**

Спеціальність:

Цивільна безпека
(код 15-263-Б)

Галузь знань: Цивільна безпека

(код 26)

**Перелік дисциплін
для вступу на навчання за освітньою програмою підготовки бакалаврів на базі
освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»**

- ***Безпека життєдіяльності***
- ***Основи охорони праці***
- ***Цивільний захист***

Дисципліна: Безпека життєдіяльності

Розділ 1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності

§ 1. *Поняття і визначення, що використовують в БЖД. Поняття небезпеки і ризику. Середовище життєдіяльності людини та прояви негативних чинників. Методи забезпечення безпеки життєдіяльності людини*

§ 2. *Забезпечення безпеки у небезпечних та надзвичайних ситуаціях. Класифікація надзвичайних ситуацій. Категорії об'єктів господарювання за рівнем загрози. Сучасні проблеми життєдіяльності*

Розділ 2. Природні небезпеки

§ 1. *Класифікація небезпечних природних процесів і явищ. Характеристика і наслідки дії природних загроз. Геологічно небезпечні явища. Метеорологічні небезпечні явища. Гідрологічні небезпечні явища*

§ 2. *Природні пожежі. Біологічні небезпеки. Природні небезпеки внаслідок забруднення довкілля*

Розділ 3. Техногенні небезпеки

§ 1. *Класифікація та характеристика негативних чинників техногенного середовища. Транспортні аварії (катастрофи). Аварії на електроенергетичних системах. Аварії на системах життєзабезпечення. Гідродинамічні аварії. Пожежна безпека. Заходи захисту*

§ 2. *Радіаційна безпека. Заходи захисту від радіоактивного опромінення. Біологічна дія іонізуючих випромінювань. Ознаки радіаційного ураження. Хімічна безпека. Заходи захисту від небезпечних хімічних речовин (НХР)*

Розділ 4. Соціально-політичні небезпеки

§ 1. *Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Фізіологічні чинники забезпечення безпеки людини. Теорія та практика здорового способу життя. Фактори ризику та забезпечення здоров'я людини. Запобігання та профілактика ВІЛ / СНІДу та інших хвороб*

§ 2. *Психологічні та соціальні основи забезпечення безпеки людини. Забезпечення психологічної та соціальної безпеки людини. Резерви організму людини. Поведінкові реакції населення у надзвичайних ситуаціях*

Розділ 5. Невідкладна допомога при нещасних випадках

§ 1. *Роль своєчасно наданої та правильно проведеної невідкладної допомоги в урятуванні життя і здоров'я потерпілого. Методика проведення штучного дихання та непрямого масажу серця. Перша допомога при зовнішніх та внутрішніх кровотечах. Особливості тимчасової зупинки кровотеч*

§ 2. *Перша допомога при переломах та вивихах. Основні способи іммобілізації та евакуації потерпілого при різних видах ушкоджень. Перша допомога при опіках, електротравмах та обмороженнях. Перша допомога при отруєннях. Перша допомога при укусах сказаних тварин, отруйних змій і комах. Надання першої допомоги при утопленні*

Розділ 6. Менеджмент безпеки

§ 1. *Організаційно-функціональна структура захисту населення та адміністративно-територіальних об'єктів у надзвичайних ситуаціях*

§ 2. *Правові засади безпеки людини. Правове регулювання безпечної поведінки та забезпечення безпеки життєдіяльності*

Література

1. *Безпека життєдіяльності* : навч. посіб. / С.М. Мохняк, О.С. Дацько, О.І. Козій та ін. – Львів : вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2009. – 264 с.

2. *Безпека життєдіяльності*: Конспект лекцій для студентів усіх спеціальностей і форм навчання / М.П. Петрук, Х.Я. Гішак, Н.М. Карп'як та ін. – Львів : вид-во Львівської політехніки, 2011. – 224 с.

3. *Пістун І.П.* Безпека життєдіяльності. Психофізіологічні аспекти. Практичні заняття : навч. посіб. / І.П. Пістун, Ю.В. Кіт. – Львів : Афіша, 2000. – 239 с.

4. *Яким Р.С.* Безпека життєдіяльності людини / Р.С. Яким. – Львів : Бескид Біт, 2005. – 304 с.

5. *Яремко З.* Безпека життєдіяльності. / З. Яремко. – К. : Центр навч. л-ри, 2005. – 320 с.

Дисципліна: Основи охорони праці

Розділ 1. Законодавство і система управління охороною праці

§ 1. Основні поняття у галузі охорони праці. Структура, зміст, мета курсу «Основи охорони праці». Законодавча та нормативна база України з охорони праці. Закон України «Про охорону праці». Кодекс законів про працю України

§ 2. Служба охорони праці на підприємстві. Навчання з охорони праці. Дисциплінарна, адміністративна, матеріальна та кримінальна відповідальність за порушення законодавства з ОП

Розділ 2. Гігієна праці і виробнича санітарія

§ 1. Мікроклімат виробничого середовища. Параметри мікроклімату виробничого середовища, його вплив на організм людини, нормування. Способи та засоби нормалізації мікроклімату на виробництві. Забруднення повітря виробничих приміщень. Класи небезпечності речовин. Характеристика виробничого пилу та його дія на організм людини

§ 2. Освітлення виробничих приміщень. Природне освітлення. Штучне освітлення

§ 3. Виробничий шум, ультразвук, інфразвук та вібрація. Класифікація шуму. Дія шуму на організм людини, заходи захисту. Інфра- та ультразвук, джерела виникнення, дія на організм людини, методи та засоби захисту. Джерела вібрації. Дія вібрації на організм людини. Заходи та засоби захисту від вібрацій

Розділ 3. Техніка безпеки

§ 1. Дія електричного струму на організм людини. Види електричних травм. Електричний опір людини. Основні фактори, що визначають результат ураження людини струмом

Розділ 4. Пожежна безпека

§ 1. Види горіння та пожежонебезпечні властивості речовин і матеріалів. Здатність матеріалів та речовин до займання. Способи та засоби гасіння пожеж. Первинні засоби гасіння пожеж

Література

1. *Кодекс законів про працю України.*

2. *Катренко Л.А.* Охорона праці : навч. посіб. / Л.А. Катренко, Ю.В. Кіт, І.П. Пістун. – Суми: Університетська книга, 2012. – 540 с.

3. *Основи охорони праці* : підруч. / К.Н. Ткачук, М.О. Халімовський, В.В. Зацарний та ін. – 2-ге вид. – К. : Основа, 2006.– 444 с.

4. *Гандзюк М.П.* Основи охорони праці : підруч. / М.П. Гандзюк, Е.П. Желібо, М.О. Халімовський. – К. : Каравела, 2005. – 393 с.

5. *Жидецький В.Ц.* Основи охорони праці : навч. посіб. / В.Ц. Жидецький. – Львів : Афіша, 2002. – 320 с.

Дисципліна: Цивільний захист

Розділ 1. Державна політика у сфері цивільного захисту населення і територій від НС техногенного та природного характеру

Розділ 2. Моніторинг небезпек, що можуть спричинити надзвичайні ситуації

Розділ 3. Спеціальна функція у сфері цивільного захисту

Розділ 4. Прогнозування обстановки та планування заходів захисту в зонах радіоактивного, хімічного та біологічного зараження

Розділ 5. Зони ураження від техногенних вибухів і пожеж та протипожежний захист ОГ

Розділ 6. Оцінка інженерного стану та соціально-економічних наслідків НС

Література

1. *Основи цивільного захисту* : навч. посіб. / [Васійчук В.О., Гончарук В.Є., Качан С.І., Мохняк С.М.]. – Львів, 2010р., вид-во Львівської політехніки, с.384.
2. *Цивільний захист*: Конспект лекцій для студ. всіх спец. і форм нав. / [Васійчук В.О., Гончарук В.Є., Дацько О.С., Качан С.І., Козій О.І., Ляхов В.В., Мохняк С.М., Петрук М.П., Романів А.С., Скіра В.В.]. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2011, с.208.
3. *Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій*. Том 1. «Техногенна та природна небезпека» : посіб. / [Євдін О.М., Могильниченко В.В., Скидан М.А., Рибаківа Е.О.]. – К.: КІМ, 2007.- 636 с.
4. *Основи цивільного захисту* / за заг. ред. Болотських М.В. – К. – 2008. – с.223 .
5. *Михайлюк В.О.* Цивільна безпека : навч. посіб. / В. О. Михайлюк, Б. Д. Халмурадов. – К.: Центр учбової літератури, 2008.- с.158 .
6. *Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій*. Том 1. «Техногенна та природна небезпека» : посіб. / [Євдін О.М., Могильниченко В.В., Скидан М.А., Рибаківа Е.О.]. – К.: КІМ, 2007.- 636 с.
7. *Стеблюк М. І.* Цивільна оборона та цивільний захист : підруч. / М. І. Стеблюк. – К.: Знання, 2010. – 487 с.